

ærede Medlemmer af dette høje Ting kunne forstaa, at Forholdet ingenlunde er dette, at Folkehøjskolerne, der, som jeg nævnedes før, helst modtage Eleverne efter 18 Aars Alderen, ikke skulde ønske, at de Elever, der komme der, vare saadan forberedte, at de rent elementære Ting som Regning, Skrivning og Læsning kunde betragtes som tilegnede af Eleverne, inden de kom der. Jeg kunde tænke mig, at en og anden maaske vilde sige som saa: — Mon ikke Folkehøjskolerne ville betragte saa danne Fortsættelsesskoler som direkte Konkurrenter? Det tror jeg ikke. Der er en saa gennemgribende Forskel paa unge Mennesker i Alderen 14—15—16 Aar og unge Mennesker efter 18 Aar, at det, som Folkehøjskolerne tilsigte med de unge Mennesker over 18 Aar, simpelthen ikke kan opnaas med Drengene i 14—15 Aars Alderen.

Men om end jeg altsaa fuldt ud kan slutte mig til Ønsket om, at der for Ungdommen i Overgangsalderen kunde komme passende Skoler, maa jeg dog fastholde, at jeg ikke anser det for ønskeligt, at Regelen skulde være, at alle unge efter Konfirmationsalderen skulde fortsætte deres Skoleundervisning. Jeg tror, der er mange af dem, der nok kunde have Trang til et Pusterum. Der er en Gang blevet sagt et Ord om Ungdommens Beskæftigelse i Overgangsalderen, som jeg tror har Gyldighed den Dag i Dag, nemlig, at det bedste Lærested for dem er driftige Borgeres Huse, hvor de kunne optages af Arbejdet i den Tid, da den stærke fysiologiske Udvikling gaar for sig, da det egentlig er sundt at gaa trætt til Sengs, legemlig trætt efter legemligt Arbejde og Anstrengelse. Det er det bedste for saadanne unge Mennesker, Drengene og Piger, at de kunne blive budte Velkommen i dygtige og gode Hjem, hvor de kunne komme til at arbejde med i Hjemmet og Bedriften i det hele. Det var egentlig Idealet. Men det udelukker ikke, at noget i den Retning, som det ærede Medlem pegede paa, kunde komme i Stand, for Landbefolkningen især i Maanederne Januar, Februar og Marts. For det er jo sikkert, at der er en Tid paa Aaret, hvor man i det moderne Landbrug har adskillig bedre Tid, end man havde tidligere, da der altid var Arbejde i Loen med Tærskning o. s. v. Der kunde godt, om man evnede at løse Opgaven, i disse Vintermaaneder blive budt Ungdommen paa Landet Lejlighed til en oplysende og, som det ærede Medlem sagde, opmuntrende og styrkende Undervisning, det er der ikke Tvivl om.

Men jeg vilde nødtigt, og deri tror jeg egentlig, at jeg ikke er uenig med det ærede Medlem, naar det kommer til Stykket, gaa med til en obligatorisk Ordning, saa vi fik de saakaldte Tvangsskoler for den konfirmerede Ungdom. Jeg tror, det ærede Medlem vil indrømme mig, at kunde man stille hen mod at appellere til de gode og dygtige Hjem om at tage sig af de unge, er der ingen Steder, hvor de ere saa vel holdne, naar de ikke skulle gaa den studerende Vej, som i driftige Borgeres Huse, det vil sige i deres Bedrift, i deres Gerning, i deres Virksomhed.

Det ærede Medlem udtalte, at om jeg turde voye at binde an med et Forsøg paa at løse denne store Opgave, kunde jeg faa Hjælp fra de socialdemokratiske politiske Foreninger, fra de samlede Fagforeninger og fra Husmandsforeningerne. Jeg haaber, det ærede Medlem ikke tager mig det ilde op, men naar Talen er om denne store Sag, maa jeg dog sige, at jeg tror, vi maa forudsætte, at det ikke er enkelte Organisationer af politisk, af faglig eller af rent økonomisk Art, det drejer sig om, men saa ere i Sandhed alle Hjemmene, hvad enten de ere vel stillede eller daarligt stillede, hvad enten de ere socialdemokratisk sindede, eller de ere højresindede, eller hvad de ere, i lige Grad interesserede, saa jeg tvivler egentlig ikke om, at den, der kan fremkomme med et brugeligt Forslag i den Henseende, skal faa Tilslutningen, ikke blot fra de tre Sider, det ærede Medlem nævnedes, hvoraf de to noget dække hinanden, men jeg tænker fra alle de Hjem, for hvem det, som det ærede Medlem nævnedes, egentlig er den allerstørste Opgave at bruge de Betingelser, Midler og Evner, Hjemmet sidder inde med, til at gøre noget godt for Hjemmets Børn, for den opvoksende Slægt. Som sagt, jeg tror ikke, det ærede Medlem og jeg blive uenige om den Sag, naar vi komme til at forhandle om den, men jeg vilde dog gerne nævne paa dette allerførste Stadium, om jeg saa maa sige, hvis vor Forhandling derom skal fortsættes, at det obligatoriske, synes jeg, skal skydes til Side.

Bag disse Fortsættelsesskoler, jeg nævnedes, ligger jo et privat Initiativ. Det skulde glæde mig, om der fra de Kanter, det ærede Medlem pegede paa, i den nærmest kommende Tid paa lignende Maade vilde vise sig et Initiativ, der gennem personlige og pædagogiske Ofre skabte saadanne Organer, saa vil ogsaa Staten træde til med sin Støtte, ligesom den har gjort det her, og skabe saadanne Skoler, der kunde tage sig af Ungdommen i Over-